

# özel Tiyatroların tutarsızlığı!

**B**UGÜNE kadar çokluk ödenekli tiyatrolardan yakındık durduk. Güdümlü olduklarından tutunus da, oyun seçimiinden, iç kaynakmalardan kamu sektöründe çalışanlarla kurulan ilişkilere kadar yazmadık yanlarını bırakmadık. Bütün bunlar doğru olduğu için böyle davrandık. Ödenekli tiyatroların görevleri yanısıra, tutumlarının nasıl çıkmaza sürüldüğünü yakından bildiğimizi iyi niyetli uyarılarla kamuoyuna açıkladık durduk. Ve gördük ki, bütün söylenenler gerçekleşmiş. Şimdilerde eğri oturup doğru konuşmanın örnekleri ne tanık oluyoruz.

**O**YSA, özel tiyatrolar ödeneklilerden bin beter kötü yönetiliyor ve Türk Tiyatrosu'nun yüzünü karartmak için ellerinden geleni ardına koymuyorlar. Aslında kimse onların üstüne varmadı varmak istemedi. Ödeneksiz, kendi güçlerince ve kendi yağlarıyla kavrulan bu toplulukları yaptıkları çalışmalara inanmaya çalıştık. Az gelişmiş, ya da geri kalmış ülkelerde özel tiyatro kurup bu soy anlayışlarla yürütmenin bir masal olduğunu bile bile kabullendik. Çeşitli ilişkilerle sürdürülen özel tiyatro anlayışının bir gün kopacağını düşünmeden dileedikleri gibi tiyatro politikası güdüldü.

**İ**ÇİNDE bulunduğumuz ekonomik bunalımlarla özel tiyatroların sanat yapacaklarına inanmanın yersiz olduğunu söylemek zamanı geldi. Sırf para kazanmak için barınmadıkları ödenekli tiyatrolardan kaçarak sanat goygoyculuğuna başladılar. Bir iki özel tiyatroların dışında ne yaptıklarını bile anlayamadan seyirciyi kandırmaya çalıştılar. Plânsız, amaçsız ve en fenası Türk Tiyatrosu'na hiç bir katkıda bulunmadan tutumlarını açıklamış oldular. Toplumcu eserler oynayıp hal kin gözlerini boyadılar. Zamanı ve iktidara göre repertuvar yaptılar. Devlet baskısından nisbi kurtuluşa rağmen, bina sahiplerinin güdümüne girdiler. Tecrübesiz ve çok genç oyuncularını sömürdüler; gene de sömürüyorlar. Ne yazık ki, güçlünün güçsüzü yok etmesinin savaşını veriyor Türk Tiyatrosu.

**A**RTIK maskeleri düşmeğe başladı. Sekiz ya da dokuz aylık yazılı ve sözlü anlaşmalarla hiç bir garantisi olmayan oyuncularını sömürüyorlar. Tiyatro enflasyonunun ileri bir döneminde yeni biçimlerle çıkan kimi özel tiyatrolara karşı bilinçlenmenin tam zamanıdır. Bazıları kendiliğinden kapanmadan tutarsız tiyatrolara karşı gerekli araçları ve imkânları kullanma lüzumunu Tabii iş dönüp dolusu Tİ-Sen vâni Tiyatro Sanatçıları Sendikası'na davanıvır. En kısa zamanda sendikayı mali yönden kuvvetlendirip tam anlamıyla eyleme girmeliyiz. Bütün imkânları bu alan da değerlendirip sahne sanatçılarımızın onurunu koruyarak geleceğini garanti altına almalıyız. Gereken yola, örneğin işbirliğine gidilmelidir. Oyun yazarlarımıza karşı güttükleri kandırmaca siyasetini oyun yazarları; aldıkları sahne sanatçıları da sendika araçlarıyla kamuoyuna açıklamalıdır. Bunlara biz eleştirmenler de katılacağız ve özel tiyatro kesiminde dönen dolapları bir bir açıklayacağız.

Bir son verilmeli bu kandırmaca tiyatroculuğuna.